

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 21 lipca 2023 r.

DOOŚ-WDŚZOO.420.31.2022.MRO.8

DECYZJA

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej k.p.a., oraz art. 71 ust. 2 pkt 2 i art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.), dalej u.o.o.ś., po rozpatrzeniu odwołania Towarzystwa Ochrony Przyrody z 18 lipca 2022 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z 30 marca 2022 r., znak: WOOŚ-II.420.56.2020.DF.30, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: *Rozbudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna – Nowy Dwór Mazowiecki*:

1. uchyla pkt 1.2.1. decyzji w brzmieniu:

„Wycinkę drzew i krzewów przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres od 1 marca do 15 października.”

i w tym zakresie orzeka:

„Wycinkę drzew i krzewów należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, który przypada na okres od 1 marca do 15 października. Niezależnie od terminu przeprowadzonej wycinki należy ją poprzedzić kontrolą wykonaną przez specjalistów: entomologa, chiropterologa i ornitologa pod kątem wykorzystania drzew przez chronione gatunki bezkręgowców oraz nietoperze i ptaki, a także w celu oszacowania liczby drzew dziuplastych oraz ich charakteru, czyli wskazania gatunków zasiedlających w sposób rzeczywisty lub potencjalny daną dziupłę. Kontrolą objąć egzemplarze drzew o obwodzie pnia, mierzonym na wysokości 130 cm, wynoszącym 60 cm i więcej, a także wszystkie drzewa obumarłe, złomy, wywroty i próchniejące pniaki. Kontrolę przeprowadzić nie wcześniej niż na 5 dni przed planowanym terminem usunięcia drzew i krzewów. W przypadku stwierdzenia obecności stanowisk chronionych gatunków bezkręgowców, obecności nietoperzy lub ptaków, usunięcie danego okazu drzewa, złomu, wywrotu czy

próchniejących pniaków nie może zostać przeprowadzone; należy podjąć działania określone przez nadzór przyrodniczy.”;

2. uchyla pkt 1.2.2. decyzji w brzmieniu:

„Korony, pnie oraz korzenie drzew znajdujących się w zasięgu pracy ciężkich maszyn należy zabezpieczyć zgodnie ze sztuką ogrodnictwa, według wskazań i przy udziale nadzoru przyrodniczego specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu dendrologii. Zakazuje się składowania urobku, kruszyw, materiałów budowlanych i odpadów w zasięgu koron ww. drzew.”

i w tym zakresie orzeka:

„Drzewa i krzewy pozostające w zasięgu prac i niepodlegające usunięciu należy zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed przypadkowym uszkodzeniem w następujący sposób:

- grupy drzew/krzewów należy wygrodzić w taki sposób, aby powierzchnia rozstawienia ogrodzenia odpowiadała obszarowi wyznaczonemu przez rzuty koron, powiększonemu o bufor wielkości 1-2 m; w przypadku krzewów obszar ten powinien zostać ustalony przez dendrologa;
- pnie pojedynczych drzew należy owinać matami wiklinowymi lub słomianymi bądź tkaninami jutowymi, a następnie oszalować deskami o wysokości 1,5-2,0 m (w zależności od wysokości drzewa) bez użycia gwoździ, przy czym należy zadbać, aby deski nie opierały się na nabiegach korzeniowych, tylko na podłożu, a samo oszalowanie powinno zapewniać swobodny dostęp powietrza;
- wykopy wykonane w strefie korzeniowej drzew należy prowadzić ręcznie lub niewielkimi koparkami (mikrokoparkami) na krótkich odcinkach, ograniczając czas otwarcia wykopów powodujących przesuszanie bryły korzeniowej;
- w sytuacji odkrycia bryły korzeniowej należy zastosować materiały ograniczające transpirację, np. maty, zaś w okresie zimowym należy zabezpieczać odsłonięte korzenie przed przemarzaniem za pomocą mat, koców lub warstwy torfu oszalowanego deskami;
- przycinanie korzeni należy prowadzić ostrymi narzędziami tnącymi; niedopuszczalne jest rwanie i miażdżenie systemów korzeniowych. Nie należy uszkadzać korzeni szkieletowych, odpowiedzialnych za statykę drzewa;
- należy zabezpieczyć korony drzew zlokalizowanych w miejscach, w których będą one zagrożone uszkodzeniem mechanicznym, np. poprzez podwiązanie narażonych gałęzi;
- w przypadku uszkodzenia korzeni, gałęzi lub pni należy podjąć działania ochronne: uszkodzone korzenie należy przyciąć pod kątem prostym, dokonując cięcia tam, gdzie zaczyna się żywy korzeń; pielęgnować należy wyłącznie rany świeże; w przypadku ran stycznych pielęgnacja sprowadza się wyłącznie do wyrównania brzegu rany ostrym narzędziem (należy przy tym uważać, aby nadmiernie nie poszerzać i nie pogłębiać rany), w przypadku ran poprzecznych gałęzi należy przyciąć „na obrączkę”;

należy powielać impregnatami i różnego rodzaju preparatami, w tym grzybobójczymi; glebę w najbliższym otoczeniu uszkodzonych korzeni należy zastąpić w bardziej zasobną w składniki odżywcze;

- nie lokalizować zapleczy budowy, urobku z wykopów i odpadów powstających podczas prowadzenia prac budowlanych, a także nie podsypywać ziemi (zmieniać poziomu gruntu) w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i co najmniej 2 m na zewnątrz od tego zasięgu; szczególnie należy unikać magazynowania w pobliżu drzew cementu, wapna i gruzu.

Szczegółowy sposób wykonania oraz zakres zabezpieczeń dostosować do warunków lokalnych, rodzaju prowadzonych prac, po uzgodnieniu z nadzorem przyrodniczym. Obowiązek zabezpieczenia dotyczy także terenów leśnych. Po zakończeniu prac zabezpieczenia należy zdemontować.”;

3. uchyla pkt 1.2.3. decyzji w brzmieniu:

„Zapewnić nadzór przyrodniczy w czasie prowadzonych prac budowlanych przez cały okres trwania robót. Do zadań nadzoru powinno należeć m.in.:

- a) nadzór nad pracami Wykonawcy pod kątem prawidłowości wypełnienia warunków decyzji środowiskowej,
- b) bieżąca weryfikacja metodyki poszczególnych prac poprzez ustalenie szczegółowego harmonogramu prac, szybkie reagowanie i ewentualne, okresowe wstrzymanie prac budowlanych w przypadku zaobserwowania niekorzystnego wpływu prac budowlanych na siedliska czy populację gatunków chronionych, podejmowanie działań minimalizujących straty w środowisku w dostosowaniu do panujących warunków i możliwości technologicznych,
- c) zabezpieczenie terenu budowy przed dostaniem się na jego teren zwierząt – w tym z ustaleniem i realizacją różnych środków zaradczych (np. płotków herpetologicznych),
- d) kontrola zabezpieczenia wykopów przed możliwością uwięzienia w nich zwierząt. Należy nie dopuszczać/likwidować zastoiska pojawiające się na terenie budowy, aby nie dopuścić do rozrodu płazów w tych miejscach.
- e) oznaczenie w sposób widoczny i odgrodzenie wszystkich miejsc szczególnie cennych przyrodniczo znajdujących się w sąsiedztwie frontu robót budowlanych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Wszelkie prace związane z realizacją inwestycji prowadzić pod stałym nadzorem przyrodniczym. Nadzór ten powinien składać się ze specjalistów posiadających wiedzę praktyczną z następujących dziedzin: herpetologii, ornitologii, botaniki, entomologii i chiropterologii, posiadających doświadczenie w prowadzeniu prac terenowych. Skład nadzoru przyrodniczego powinien być dostosowany do rodzaju prowadzonych prac na danym etapie realizacji inwestycji. Zadaniem nadzoru przyrodniczego będzie kontrola wpływu prowadzonych prac przygotowawczych i budowlanych na występujące w obszarze inwestycji i na terenach z nim bezpośrednio sąsiadujących gatunki flory i fauny oraz obszary

objęte ochroną prawną. Nadzór musi także obejmować kontrolę i korygowanie poprawności wdrażania działań minimalizujących i kompensujących.”;

4. uchyla pkt 1.2.4. decyzji w brzmieniu:

„W przypadku prac prowadzonych w sąsiedztwie miejsc koncentracji płazów (w szczególności w km 4+000 – 4+700, 7+500 – 8+600, 11+900 – 13+500), prace należy prowadzić poza terminem wzmożonej aktywności płazów, tj. poza terminem marzec-kwiecień oraz wrzesień-październik lub pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu herpetologii, który na bieżąco oceni stopień zagrożenia względem ww. grupy zwierząt oraz zadecyduje o konieczności zastosowania dodatkowych działań minimalizujących, w tym np. zastosowania płotków herpetologicznych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Prace w sąsiedztwie miejsc koncentracji płazów (w szczególności w km 4+000 – 4+700, 7+500 – 8+600, 11+900 – 13+500) prowadzić zgodnie z wytycznymi i pod nadzorem specjalisty herpetologa z nadzoru przyrodniczego. Teren prowadzonych prac w ww. kilometrażach należy wygrodzić poprzez zastosowanie tymczasowych płotków herpetologicznych, zgodnie z wytycznymi specjalisty herpetologa, który może uznać za zasadne konieczność wygrodzenia dodatkowych obszarów w sposób dostosowujący ich rozmieszczenie do lokalnych uwarunkowań środowiskowych i aktualnego frontu robót. Przy pomocy tymczasowych ogrodzeń ochronnych należy również zabezpieczyć tymczasowe drogi dojazdowe na teren budowy, w przypadku stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy występowania w ich obszarze herpetofauny.”;

5. uchyla pkt 1.2.5. decyzji w brzmieniu:

„Do zabezpieczenia w postaci płotków herpetologicznych należy użyć tymczasowych wygrodzeń o min. wysokości 50 cm, wykonanych z np. litej folii o dużej gęstości przytwierdzonej do palików i wkopanych w podłoże na głębokość co najmniej 10 cm, posiadających minimum 10 cm przewieszki wygiętą w kierunku „na zewnątrz” placu budowy. Zakończenie wygrodzeń powinno zostać wyposażone w tzw. zawracacze zakończone pułapką. W konstrukcji pułapki muszą się znaleźć pochylnie (np. gałązka, drewniana listewka) po których mogą wydostać się na zewnątrz inne gatunki zwierząt – małe ssaki czy bezkręgowce. Pułapki muszą być kontrolowane do kilku razy dziennie, w zależności od natężenia migracji płazów i gadów oraz warunków pogodowych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Należy wykonać ogrodzenie w postaci tymczasowych płotków herpetologicznych, z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- a) płotki o wysokości minimum 50 cm w części nadziemnej zakończonej dodatkowo przewieszką „na zewnątrz” od drogi o długości minimum 10 cm. Część podziemna płotków powinna być wkopana w ziemię na głębokość minimum 10 cm;
- b) płotki należy wykonać z materiału zapewniającego trwały naciąg, uniemożliwiający ich fałdowanie lub opadanie;

- c) w przypadku zastosowania siatki, oczka siatki nie mogą przekraczać wymiarów 0,5 x 0,5 cm;
- d) wolne końce płotków należy zakończyć U- lub C-kształtnymi zawrotkami;
- e) po zewnętrznej stronie płotków (co 50 m w stwierdzonych miejscach migracji płazów oraz na obu ich końcach) należy zamontować wiaderka o wysokości minimum 40 cm. Wiaderka muszą zostać umieszczone maksymalnie blisko płotków (powinny wręcz do nich przylegać);
- f) wiaderka powinny posiadać przepuszczalne dno oraz zostać wkopane równo z gruntem;
- g) w wiaderkach należy umieścić materiał osłaniający płazy przed słońcem, np. mech, liście. Do każdego wiaderka należy włożyć kij, w taki sposób, aby wystawał z pułapki pod dużym kątem i umożliwiał wyjście małym gryzoniom i ryjówkom;
- h) wiaderka poddawać regularnym kontrolom w trakcie całego okresu aktywności zinwentaryzowanych gatunków płazów (tj. w okresie od 15 lutego do 15 listopada). W okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października dwa razy dziennie (rano i wieczorem), w pozostałym okresie raz dziennie. W przypadku stwierdzenia obecności płazów, osobniki przenieść pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska zlokalizowanego poza zasięgiem oddziaływania inwestycji;
- i) utrzymywać tymczasowe płotki herpetologiczne w stanie technicznym zapewniającym ich właściwe funkcjonowanie, w szczególności poprzez kontrole ich szczelności oraz niezwłoczne dokonywanie bieżących napraw. Kontrole płotków wykonywać razem z kontrolami wkopanych wiader.”;

6. uchyla pkt 1.2.6. decyzji w brzmieniu:

„Bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji, w szczególności przed zdjęciem wierzchniej warstwy gleby oraz wycinką drzew i krzewów, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Kontrolę należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty lub specjalistów posiadających wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych. W przypadku identyfikacji gatunku podlegającego ochronie należy dokonać analizy przepisów oraz uzyskać decyzję zwalniającą z zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody.”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

7. uchyla pkt 1.2.7. decyzji w brzmieniu:

„Przed rozpoczęciem robót oraz w ich trakcie należy kontrolować teren budowy pod kątem obecności zwierząt i umożliwić im ucieczkę lub przenieść je poza teren budowy w bezpieczne dla nich miejsce. Przeniesienie gatunków należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty lub specjalistów posiadających wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych z zastosowaniem przepisów odrębnych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Znajdujące się na terenie budowy wykopy, zastoiska wodne, koleiny, mogące stanowić pułapki dla płazów, poddawać regularnym kontrolom w trakcie całego okresu aktywności zinwentaryzowanych gatunków płazów (tj. w okresie od 15 lutego do 15 listopada). W okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października dwa razy (rano i wieczorem), w pozostałym okresie raz dziennie. W przypadku stwierdzenia obecności płazów, osobniki przenieść pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska zlokalizowanego poza zasięgiem oddziaływania inwestycji.”;

8. uchyla pkt 1.2.8. decyzji w brzmieniu:

„Wszelkie „pułapki” (np. głębokie wykopy starannie zabezpieczyć przed wpadaniem i uwięzieniem w nich drobnych zwierząt. Termin, lokalizację i sposób wykonania zabezpieczeń doprecyzuje nadzór przyrodniczy koordynujący całość prac zabezpieczających, po uwzględnieniu uwarunkowań lokalnych, występujących na gruncie.”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie.

9. uchyla pkt 1.2.9. decyzji w brzmieniu:

„Przed zasypaniem wykopów przy udziale nadzoru przyrodniczego sprawdzić dno pod kątem obecności w nich zwierząt, a w przypadku stwierdzenia ewakuować je poza teren budowy, z zastosowaniem przepisów odrębnych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Bezpośrednio przed zasypaniem wykopów nadzór przyrodniczy skontroluje ich dna pod kątem obecności w nich zwierząt, w szczególności płazów. W przypadku obecności zwierząt należy je przenieść pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska zlokalizowanego poza zasięgiem oddziaływania inwestycji.”;

10. uchyla pkt 1.2.10. decyzji w brzmieniu:

„Prace budowlane prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6.00 do 22.00. Powyższe nie dotyczy realizacji prac budowlanych wymagających ciągłości procesu technologicznego lub prac związanych z zabezpieczeniem placu budowy w związku ze zbliżającą się falą powodziową na Wiśle.”

i w tym zakresie orzeka:

„Prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu (koparki, ładowarki, spycharki itp.) w bezpośrednim sąsiedztwie terenów objętych ochroną akustyczną należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6.00 do 22.00. Powyższe nie dotyczy realizacji prac budowlanych wymagających ciągłości procesu technologicznego pod warunkiem stosowania przenośnych ekranów akustycznych oraz prac związanych z zabezpieczeniem placu budowy w związku z wystąpieniem zagrożenia powodziowego.”;

11. uchyla pkt 1.2.11. decyzji w brzmieniu:

„Na placu budowy stosować oświetlenie dające tzw. „ciepłe” widmo świetlne, np. lampy sodowe lub LED. Lampy powinny bezwarunkowo posiadać szczelne obudowy.”

i w tym zakresie orzeka:

„Na placu budowy i zapleczach budowy stosować lampy LED lub lampy niskosodowe o jak najniższym natężeniu światła i o niskiej wartości promieniowania UV oraz barwie światła zawierającej się w przedziale 2600-3700 K (zalecana <3000 K), z odpowiednio ukształtowanymi kloszami kierującymi światło na drogę i zapobiegającymi nadmiernemu rozpraszaniu światła.”;

12. uchyla pkt 1.2.12. decyzji w brzmieniu:

„Zdjętą urodzajną warstwę gleby zdeponować w przyzmacach, zabezpieczyć przed przesuszeniem w czasie składowania i wykorzystać do rekultywacji terenu inwestycji po zakończeniu jej realizacji.”

i w tym zakresie orzeka:

„Zdejmowanie wierzchniej warstwy gleby wykonywać poza okresem od 1 marca do 15 sierpnia. Zebraną warstwę ziemi urodzajnej (humusu) złożyć w przyzmacach poza stanowiskami gatunków chronionych, które nie są przeznaczone do likwidacji. Przyzmy muszą znajdować się w miejscach nienarażonych na rozjeżdżanie przez pojazdy i maszyny budowlane. Przyzmy zabezpieczyć przed przesuszeniem poprzez zastosowanie słomianych mat lub obsianie roślinami motylkowymi. Humus wykorzystać do rekultywacji terenu inwestycji.”;

13. uchyla pkt 1.2.14. decyzji w brzmieniu:

„Miejsca zajęć czasowych, takich jak: place technologiczne, zaplecza budowy, składy materiałów budowlanych, parkingi wyznaczyć, przy udziale nadzoru przyrodniczego, na zawału poza cennymi przyrodniczo terenami, obszarami rezerwatów, obszarami podmokłymi, z dala od siedzib ludzkich, w maksymalnej możliwej odległości od rzek, cieków oraz od obszarów wodno-błotnych o płytkim zaleganiu wód gruntowych.”

i w tym zakresie orzeka:

„Zaplecza budowy lokalizować z udziałem nadzoru przyrodniczego na zawału, w odległości minimum 50 m od granic rezerwatów przyrody, cieków, rowów, zbiorników i oczek wodnych, obszarów podmokłych. Zabrania się usuwanie drzew i krzewów w celu zorganizowania zaplecza budowy”;

14. uchyla pkt 1.2.15. decyzji w brzmieniu:

„Zaplecza budowy zorganizować w sposób uwzględniający minimalizację zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni. Nawierzchnię placu zaplecza budowy uszczelnić i utwardzić w części zapewniającej możliwość bezpiecznej obsługi maszyn, pojazdów i urządzeń budowlanych.”

i w tym zakresie orzeka:

„W fazie realizacji przedsięwzięcia teren budowy:

- a) należy wyposażyć w techniczne i chemiczne środki do ograniczania rozprzestrzeniania się, usuwania lub neutralizacji zanieczyszczeń ropopochodnych.

W przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy je niezwłocznie usunąć lub zneutralizować;

- b) w obrębie zaplecza budowy należy zlokalizować place parkingowo-serwisowe, myjnie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych, miejsca magazynowania materiałów budowlanych oraz miejsca magazynowania odpadów;
- c) tankowanie, serwisowanie oraz parkowanie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych należy prowadzić na terenie placów parkingowo-serwisowych;
- d) dopuszcza się tankowanie i serwisowanie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych poza placami parkingowo-serwisowymi, pod warunkiem zabezpieczenia gleby w miejscu ich posadowienia za pomocą materiałów technicznych umożliwiających ujęcie ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych;
- e) materiały pędne oraz oleje i smary wykorzystywane na etapie realizacji przedsięwzięcia należy magazynować na terenie placów parkingowo-serwisowych. Powyższe substancje należy magazynować w zamykanych i szczelnych pojemnikach, odpornych na działanie przechowywanych w nich substancji, w miejscach osłoniętych przed działaniem czynników atmosferycznych oraz zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych;
- f) mycie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych należy prowadzić na terenie myjni;
- g) place parkingowo-serwisowe oraz myjnie należy zlokalizować na utwardzonym i uszczelnionym (np. za pomocą geomembran) podłożu. Ponadto należy wyposażyć je w urządzenia do podczyszczania ścieków z zawieszin oraz substancji ropopochodnych;
- h) materiały budowlane oraz substancje i preparaty stosowane na etapie realizacji przedsięwzięcia, z kart charakterystyki których wynika, że mogą stanowić zagrożenie dla wód lub dla gleby, należy magazynować na terenie zaplecza budowy na utwardzonym i uszczelnionym (np. za pomocą geomembran) podłożu, w miejscach osłoniętych przed działaniem czynników atmosferycznych oraz zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych. Miejsca te należy wyposażyć w urządzenia lub środki umożliwiające ich zebranie lub neutralizację w sytuacji przypadkowego wydostania się z opakowań. Rodzaje i ilość urządzeń lub środków dostosować do rodzaju i ilości magazynowanych materiałów, substancji i preparatów. Powyższe materiały, substancje i preparaty magazynować i przemieszczać w opakowaniach producenta. W przypadku ich wydostania się z opakowań, należy je niezwłocznie usunąć lub zneutralizować;
- i) dopuszcza się magazynowanie niezanieczyszczonej gleby i ziemi przewidzianych do wykorzystania do realizacji przedsięwzięcia oraz humusu poza zapleczem budowy.”;

15. uchyla pkt 1.2.17. decyzji w brzmieniu:

„W przypadku likwidacji siedlisk gatunków zwierząt objętych ochroną (ptaki, nietoperze, ssaki) w sąsiedztwie inwestycji, jednak poza zasięgiem oddziaływania prac budowlanych, należy zamontować schronienia zastępcze dostosowane do potrzeb poszczególnych gatunków, w miarę możliwości w proporcji 1:1 (tzn. za każde niszczone stanowisko jedno sztuczne schronienie). Przed montażem schronień zastępczych należy uzyskać zgodę właściciela nieruchomości, na której planowane są te prace. Montaż siedlisk zastępczych należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu ornitologii, chiropterologii lub teriologii. Skrzynki dla ptaków konserwować corocznie, w okresie od 16 października do końca lutego, wraz z usuwaniem z ich wnętrza pozostałości starych gniazd ptaków. Skrzynki dla dziennego pobytu nietoperzy konserwować corocznie, w okresie od 1 grudnia do końca lutego. Prace konserwacyjne powinny być prowadzone, aż do samoistnego rozpadu wymienionych skrzynek, nie krócej niż w przeciągu 15 lat, licząc od roku następnego, w którym omawiane przedsięwzięcie zostało ukończone – pod nadzorem ornitologa i chiropterologa.”

i w tym zakresie orzeka:

„W przypadku likwidacji stanowisk gatunków objętych ochroną prawną (ptaki dziuplaki, nietoperze i inne ssaki z gatunku należących do rodziny popielicowatych *Gliridae*) należy wykonać schronienia zastępcze (skrzynki dla ptaków, budki lęgowe), z uwzględnieniem poniższych wytycznych:

- a) schronienia wykonać przed dokonaniem wycinki;
- b) ilość schronień wykonać w stosunku 1:1 (za każde niszczone stanowisko jedno schronienie zastępcze). Schronienia dostosować do potrzeb poszczególnych gatunków. Schronienia wykonać zgodnie z wytycznymi i pod nadzorem ornitologa, chiropterologa lub teriologa;
- c) schronienia wykonać w sąsiedztwie inwestycji; lokalizacje schronień zastępczych ustalić w porozumieniu z właściwym nadleśniczym, bądź innym zarządcą terenu;
- d) skrzynki dla ptaków poddawać corocznie, w okresie od 16 października do końca lutego, jednokrotnemu czyszczeniu, niezbędnym naprawom i konserwacji, w tym wymianę na nową w stosunku 1:1 w przypadku zużycia przez okres 15 lat od dnia ich powieszenia;
- e) budki lęgowe na terenach leśnych zlokalizować w miejscach, gdzie w okresie ich funkcjonowania nie będą dokonywane rębnie, mogące wpłynąć na skuteczność kompensacji;
- f) w przypadku gdy skrzynka dla ptaków lub budka nie będzie mogła zajmować nadal swojej lokalizacji, należy ją przenieść. Nową lokalizację ustalić z właściwym miejscowo nadleśniczym oraz przeprowadzić zgodnie z wytycznymi i pod nadzorem specjalisty ornitologa, chiropterologa lub teriologa.”;

16. uchyla pkt 1.2.18. decyzji w brzmieniu:

„W przypadku wykrycia w egzemplarzach drzew przeznaczonych do wycinki chronionych bezkręgowców, pod nadzorem przyrodniczym specjalisty z zakresu entomologii dokonać relokacji zasiedlonego drzewa lub jego części w siedlisko umożliwiające dalsze funkcjonowanie osobników danego gatunku lub podjąć działania zgodnie z przepisami odrębnymi. Analizę w zakresie możliwości i miejsca relokacji zasiedlonych pni przeprowadzi nadzór przyrodniczy, który uszczegółowi warunki prac w omawianym zakresie.”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

17. uchyla pkt 1.2.22. decyzji w brzmieniu:

Prace poprzedzić usunięciem z podłożona (na obszarze planowanych prac) warstwy humusu (gleby); magazynować humus w wyznaczonym miejscu, w sposób który zabezpieczy go przed zanieczyszczeniem; po zakończeniu robót humus wykorzystać w miarę możliwości (tylko gdy nie będzie zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi) na terenie w/w przedsięwzięcia; ewentualny nadmiar przekazać uprawnionym odbiorcom.

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

18. uchyla pkt 1.2.27. decyzji w brzmieniu:

„Zabezpieczyć materiały pyliste przed rozwiewaniem (np. poprzez przykrywanie plandekami).”

i w tym zakresie orzekam:

„Materiały pyliste należy zabezpieczyć przed rozwiewaniem, np. poprzez przykrywanie plandekami. Należy zraszać powierzchnie gruntowe oraz drogi dojazdowe w okresach bezdeszczowych.”;

19. uchyla pkt 1.2.35. decyzji w brzmieniu:

„Zaplecza budowy oraz miejsca składowania materiałów budowlanych należy lokalizować w odpowiednich miejscach na zawału i zabezpieczyć ich powierzchnię w sposób zapewniający ochronę środowiskowo gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem.”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

20. uchyla pkt 1.2.37. decyzji w brzmieniu:

„W przypadku wystąpienia w trakcie realizacji prac wysokiego stanu wód, należy przerwać prace i odpowiednio zabezpieczyć teren budowy.”

i w tym zakresie orzeka:

„W przypadku wystąpienia zagrożenia powodziowego należy usunąć z terenu budowy substancje i materiały budowlane, z kart charakterystyki których wynika, że mogą stanowić zagrożenie dla środowiska wodnego, oraz magazynowane odpady niebezpieczne, a także przerwać prace budowlane do momentu ustąpienia zagrożenia powodziowego.”;

21. uchyla pkt 1.2.40. decyzji w brzmieniu:

„Należy zapewnić stały nadzór przyrodniczy w czasie realizacji robót.”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

22. uchyla pkt 1.2.42. decyzji w brzmieniu:

„Wydzielić na placu budowy miejsca postojowe, miejsca awaryjnych napraw sprzętu, tankowania tzw. sprzętu drobnego, ewentualnie miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów – z uszczelnionym podłożem, zabezpieczającym skutecznie przed ewentualnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowo – wodnego substancjami ropopochodnymi. Zapewnić mycie pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych poza terenem zaplecza budowy, jak również tankowanie pojazdów i maszyn poza terenem placu budowy w miejscach do tego przeznaczonych. Zostaje nasz mimo warunków”

i umarza postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie;

23. uchyla pkt 3. decyzji w brzmieniu:

„Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.”

i w tym zakresie orzeka:

„3.1. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 18 u.o.o.ś.

3.2. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 18 u.o.o.ś.”;

24. uchyla załącznik do decyzji pod nazwą „Charakterystyka przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, ze zm.)” w całości i w tym zakresie orzeka:

Załącznik do decyzji RDOŚ w Warszawie z 30 marca 2022 r., znak: WOOS-II.420.56.2020.DF.30 – Charakterystyka przedsięwzięcia pn.: *Rozbudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna – Nowy Dwór Mazowiecki.*

Planowane przedsięwzięcie polega na rozbudowie wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły na odcinku Jabłonna – Nowy Dwór Mazowiecki w kilometrze obwałowania 0+400 – 20+020. Inwestycja obejmuje wał rzeki Wisły i łączący się z nim w km 10+293 wał poprzeczny o długości 817 m. Celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie stopnia zagrożenia powodziowego obszarów równin zalewowych. Przedsięwzięcie dotyczyłoby będzie odcinka wału o długości 18,803 km, który wykonany zostanie w 4 etapach. Każdy z etapów realizowany będzie oddzielnie. Długości odcinków wału w ramach poszczególnych etapów będą zbliżone i wyniosą około:

- Etap I około 4,850 km – ok. 0+400 – 5+250 km wału;
- Etap II około 5,140 km – ok. 5+250 – 10+293 (11+110) km wału;
- Etap III około 4,030 km – ok. 11+110 (10+293) – 15+140 km wału;

- Etap IV około 4,878 km – ok. 15+140 – 20+020 km wału.

Lokalizacja i długość odcinków mają charakter przybliżony, dopuszczalne jest przesunięcie granic +/- 10% ze względów technicznych. Projektowane rozwiązania techniczne w preferowanym wariantcie nie przewidują zmiany trasy wału.

Zakres prac budowlanych przewidywanych do wykonania w ramach inwestycji obejmuje:

- wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych,
- wykonanie uszczelnienia wału w postaci pionowej przesłony bentonitowo-cementowej, instalowanej w osi wału,
- roboty ziemne (podniesienie i wyrównanie korony wału do rzędnych wymaganych dla I klasy budowli hydrotechnicznych i ukształtowanie do zaprojektowanego przekroju nachylenia skarp),
- wykonanie umocnień nawierzchni korony wału, ławy i dróg przywałowych,
- wykonanie schodów,
- wykonanie przepustów wałowych,
- wykonanie zabezpieczenia skarpy wału przed gryzoniami,
- wykonanie robót wykończeniowych i porządkowych.

Zabezpieczenie skarpy wału przed gryzoniami będzie wykonane z siatki stalowej o wymiarach oczek 60x60 mm, ocynkowanej w otulinie PCV o średnicy 3,2 mm (łącznie z otuliną). Siatka zostanie zakotwiczona stalowymi szpilkami typ U o długości 500 mm w ilości 4 szt./ m² siatki. W stopie skarpy siatka zostanie zakotwiczona na głębokość 1,0 m.

Inwestycja ma na celu dostosowanie parametrów wału przeciwpowodziowego do parametrów budowli hydrotechnicznych zaliczanych do I klasy ważności budowli, zgodnie z przepisami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86, poz. 579).

Inwestycja zlokalizowana jest w granicach:

- rezerwatu przyrody Ławice Kiełpińskie;
- rezerwatu przyrody Jabłonna;
- rezerwatu przyrody Kępy Kazuńskie;
- otuliny Kampinoskiego Parku Narodowego;
- Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- obszaru Natura 2000 – specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kampinoska Dolina Wisły PLH140029;
- korytarzy ekologicznych Dolina Wisły Kampinoskiej PN KPnC-4 oraz Dolina Środkowej Wisły GKPNc-10A.

25. utrzymuje w mocy pozostałą część decyzji.

Uzasadnienie

Decyzją z 30 marca 2022 r. RDOŚ w Warszawie, działając na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2 i art. 82 ust. 1 u.o.o.ś., w związku z wnioskiem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 3 czerwca 2020 r., określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Towarzystwo Ochrony Przyrody 23 kwietnia 2022 r. wniosło żądanie uzupełnienia powyższej decyzji. Postanowieniem z 14 czerwca 2022 r., znak: WOOS-II.420.56.2020.DF.33, RDOŚ w Warszawie odmówił uzupełnienia decyzji.

18 lipca 2022 r. Towarzystwo Ochrony Przyrody wniosło odwołanie od decyzji RDOŚ w Warszawie z 30 marca 2022 r. Stowarzyszenie podniosło zarzuty naruszenia:

- 1) art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. c u.o.o.ś. – przez niewskazanie istotnych wymagań dotyczących ochrony środowiska zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 2) art. 7 k.p.a. w związku z art. 81 ust. 1 oraz ust. 2, art. 82 ust. 2 pkt 2 oraz pkt 3 u.o.o.ś. – przez nienależyte wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy w zakresie porównania wariantów przedsięwzięcia wskazanych w raporcie oraz oceny oddziaływań skumulowanych, w szczególności na siedlisko priorytetowe jakim nadrzeczny łęg topolowo-wierzbowy;
- 3) art. 77 § 1 k.p.a. – przez niezbranie całości materiału dowodowego przez organ pierwszej instancji oraz nierozpatrzenie wszystkich dowodów w sprawie, między innymi *nie oceniono rozmiarów zaleconej kompensacji przyrodniczej, polegającej na zastosowaniu skrzynek lęgowych dla ptaków oraz skrzynek dla nietoperzy*

oraz wniosło o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, ewentualnie wydanie decyzji reformatorycznej.

7 marca 2023 r. Towarzystwo Ochrony Przyrody wniosło dodatkowe uwagi, wskazując, że RDOŚ w Warszawie naruszył art. 82 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś., poprzez pominięcie oddziaływania skumulowanego obejmującego remont wału rzeki Wisły na odcinku Buraków – Sady w km 0+000 – 3+500 oraz realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

GDOŚ ustalił i zważył co następuje.

Jak wynika z art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 127 ust. 3 u.o.o.ś. GDOŚ pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, zatem jest organem właściwym do rozpatrzenia odwołania od decyzji RDOŚ w Warszawie.

Towarzystwo Ochrony Przyrody uczestniczy w postępowaniu na prawach strony, co upoważnia je do wniesienia odwołania.

Zgodnie z art. 111 § 2 k.p.a. w przypadku wydania postanowienia rozstrzygającego kwestię uzupełnienia decyzji termin dla strony do wniesienia odwołania biegnie od dnia jego doręczenia lub ogłoszenia. Postanowienie RDOŚ w Warszawie z 14 czerwca 2022 r. zostało doręczone Stowarzyszeniu 4 lipca 2022 r., natomiast termin do wniesienia odwołania od

decyzji RDOŚ w Warszawie z 30 marca 2022 r. upłynął 18 lipca 2022 r. Stowarzyszenie odwołanie wniosło 18 lipca 2022 r., a zatem z zachowaniem ustawowego terminu, o którym mowa w art. 129 § 2 k.p.a.

Przedmiotowa inwestycja stanowi przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 w związku z ust. 1 pkt 67 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), tj. rozbudowę wału przeciwpowodziowego. Mając na uwadze treść przepisu art. 71 ust. 2 pkt 2 u.o.o.ś, przedsięwzięcie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Inwestycja będzie realizowana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. 2021 poz. 484, ze zm.), na terenie województwa mazowieckiego, które odpowiada obszarowi podlegającemu właściwości miejscowej RDOŚ w Warszawie. Powyższe ustalenia pozwalają stwierdzić, że zgodnie z treścią przepisu art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. a u.o.o.ś. RDOŚ w Warszawie jest organem właściwym rzeczowo i miejscowo do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla niniejszego przedsięwzięcia.

W toku postępowania GDOŚ dokonał weryfikacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wraz z uzupełnieniami i wyjaśnieniami. Raport spełnia wymogi wskazane w art. 66 u.o.o.ś. w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie środowiskowych uwarunkowań jego realizacji.

I. Lokalizacja i charakterystyka przedsięwzięcia.

Załącznik do decyzji RDOŚ we Warszawie z 30 marca 2022 r. stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia, o której mowa w art. 82 ust. 3 u.o.o.ś., został zmodyfikowany i doprecyzowany poprzez wskazanie parametrów siatki mającej na celu zabezpieczenie wału przeciwpowodziowego przed gryzoniami. Dodatkowo organ drugiej instancji uzupełnił charakterystykę przedsięwzięcia o informację dotyczącą położenia inwestycji względem korytarzy ekologicznych.

Jak wynika ze str. 162 raportu, siatka zabezpieczająca obwałowanie przed zniszczeniem przez zwierzęta kopiące nory wchodzi w skład zakresu planowanego przedsięwzięcia. Jest zatem integralną częścią całego przedsięwzięcia, mającą na celu trwałe utrzymanie stabilności konstrukcji wału przeciwpowodziowego. Organ odwoławczy uznał zatem za zasadne uzupełnienie charakterystyki przedsięwzięcia o odpowiednie parametry siatki zabezpieczającej. Z tego też względu – wbrew stanowisku Towarzystwa Ochrony Przyrody – nie ma potrzeby wpisywania ich do sentencji decyzji, jako obowiązku nałożonego na Inwestora.

II. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne oraz wody powierzchniowe i podziemne, w tym na jednolite części wód i wyznaczone dla nich cele środowiskowe.

Planowane przedsięwzięcie polega na rozbudowie istniejącego już wału przeciwpowodziowego. Największe zbliżenie wału do koryta rzeki Wisły występuje w km około 5+000 – 6+500 na 40 m do 20 m oraz w km około 14+500 – 15+000 na 100 m do 75 m (odległość od stopy skarpy odwodnej do skarpy brzegu rzeki).

17 lutego 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300), dalej r.p.g.w. z 2022 r., które m.in. uchyliło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911, ze zm.), dalej r.p.g.w. z 2016 r. GDOŚ przeanalizował zmiany, jakie zaszły wraz z wejściem w życie nowego rozporządzenia pod kątem oddziaływania przedsięwzięcia na jednolite części wód oraz na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zm.).

Zgodnie z r.p.g.w. z 2016 r. przedsięwzięcie miało być realizowane w obrębie zlewni jednolitej części wód powierzchniowych Wisła od Kanału Młocińskiego do Narwi PLRW20002125999. Była to naturalna część wód, jej stan został zakwalifikowany jako zły, a ocenę ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego wskazano jako zagrożoną. Po aktualizacji układu jednostek planistycznych wykonanych r.p.g.w. z 2022 r. zmianie uległa jej nazwa i kod na Wisła od Wieprza do Narwi PLRW20001225999, dalej JCWP. Natomiast zmianie nie uległ jej status i stan; w dalszym ciągu jest to naturalna część wód o złym stanie, a ocenę ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego wskazano jako zagrożoną.

Planowane przedsięwzięcie na etapie realizacji oraz eksploatacji nie będzie negatywnie oddziaływać na stan JCWP ani nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia określonych dla niej celów środowiskowych.

Roboty powiązane z inwestycją, w tym roboty związane z wykonaniem przesłony przeciwfiltracyjnej, rozbudową wału, rozbudową modernizacją i likwidacją przepustów wałowych, nie wpłyną na elementy hydromorfologiczne JCWP i nie wiążą się z żadną ingerencją w koryto rzeki Wisły. Ewentualna rozbudowa podstawy wału w stronę międzywała nie wpłynie na przepustowość koryta wód wielkich. Podstawa wału lokalnie może zostać przesunięta o 3-6 m, natomiast istniejąca rozstawa wałów na przedmiotowym odcinku wynosi 850-950 m.

Inwestycja nie będzie miała żadnego wpływu na pozostałe elementy oceny Hydromorfologicznego Indeksu Rzecznego (HIR). Oddziaływania te nie wpłyną na ocenę stanu JCWP oraz możliwość osiągnięcia celów środowiskowych. Wykonanie przesłony wodoszczelnej do głębokości przeciętnie 8 m poniżej powierzchni terenu (maksymalnie około

10 m) znacznie wydłuży drogę filtracji, przez co domniemywać można częściowe wyeliminowane przedostawania się biogenów z terenu zawała do rzeki, co poprawi stan chemiczny oraz biologiczny JCWP.

W przypadku uszczelnienia wału i rozbudowy przekroju poprzecznego wału (w tym wszystkich działań z tym związanych) oddziaływanie na organizmy wodne nie będzie występować, podobnie jeśli chodzi o elementy jakościowe wód.

Na etapie eksploatacji nie wystąpią oddziaływania na JCWP, brak nowych negatywnych oddziaływań.

W obszarze realizacji przedsięwzięcia występuje jednolita część wód podziemnych PLGW200054, dalej JCWPd nr 54. Stan ogólny wód JCWPd nr 54 określony jest jako dobry, a ocenę ryzyka nieosiągnięcia celu wskazano jako niezagrażona – dane te są identyczne dla obu przywołanych wyżej rozporządzeń.

Analizując wpływ przedsięwzięcia na JCWPd w wyniku wykonania pionowej przesłony bentonitowej, stwierdzić należy, że poziom zwierciadła wody w rejonie inwestycji nie zostanie zmieniony. Projektowana przesłona przeciwna jest przesłoną zawieszoną w gruntach przepuszczalnych, w związku z czym nie stanowi bariery dla przepływu wód pod nią (dołem). Przesłona nie eliminuje ruchu wody w warstwach wodonośnych, lecz jedynie spowalnia go w górnej strefie, co może dodatkowo przyczynić się do ograniczenia przedostawania się biogenów do wód rzeki. W trakcie realizacji inwestycji – wykonywania przesłony, nie przewiduje się obniżania poziomu wód gruntowych oraz negatywnego wpływu na elementy fizykochemiczne, stan ilościowy oraz stan chemiczny wód podziemnych.

Na etapie eksploatacji nie wystąpią oddziaływania na JCWPd, brak nowych negatywnych oddziaływań.

Podczas budowy przedsięwzięcia przewiduje się oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne w postaci ryzyka przedostawania się do wód substancji chemicznych, zanieczyszczenia ich materiałami budowlanymi i innymi odpadami, wycieku płynów eksploatacyjnych z maszyn oraz sprzętu budowlanego w wyniku ich awarii. Jako działania mające na celu minimalizację tego oddziaływania Inwestor przewidział organizowanie zaplecza budowy (w tym baz materiałowo-sprzętowych) poza terenami znajdującymi się w pobliżu cieków wodnych oraz obszarami o silnie rozwiniętej sieci melioracyjnej. W celu zapewnienia ochrony omawianych elementów środowiska organ pierwszej instancji nałożył na Inwestora w punktach: 1.2.14., 1.2.23., 1.2.24., 1.2.25., 1.2.26., 1.2.29., 1.2.32., 1.2.33., 1.2.34., 1.2.38., 1.2.39., 1.2.41., 1.2.43. skarżonej decyzji obowiązki podjęcia działań minimalizujących negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na etapie jego budowy. GDOŚ zreformował punkt 1.2.14. decyzji RDOŚ w Warszawie, ponieważ należało doprecyzować, że zaplecza budowy mogą być zlokalizowane w odległości minimum 50 m od granic rezerwatów przyrody, cieków wodnych, rowów, zbiorników i oczek wodnych oraz obszarów podmokłych.

GDOŚ uchylił punkt 1.2.35. oraz punkt 1.2.42. decyzji RDOŚ w Warszawie i umorzył postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie, ponieważ warunki dotyczące lokalizacji

zapleczy budowy i ich zabezpieczenia przed przedostawaniem się zanieczyszczeń ropopochodnych zostały zawarte w punktach 1.2.14. oraz 1.2.15. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją.

Reformacja punktu 1.2.37. decyzji RDOŚ w Warszawie była konieczna, ponieważ należało doprecyzować, że w sytuacji zagrożenia powodziowego trzeba zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne, aby nie przedostały się do niego żadne niebezpieczne substancje, które powstają w trakcie budowy.

W trakcie wykonywania robót w związku ze zdjęciem darniny z wału i czasową rozbiórką istniejących przepustów podlegających remontowi wystąpi pewne niewielkie ryzyko wystąpienia wysokiego stanu wód – zagrożenia powodziowego, dlatego w punkcie 1.2.37. decyzji RDOŚ w Warszawie GDOŚ doprecyzował warunek tak, aby prace budowlane mogły być prowadzone wyłącznie poza okresem zagrożenia powodziowego, a w przypadku jego wystąpienia nakazał usunąć z terenu budowy substancje i materiały budowlane, z kart charakterystyki których wynika, że mogą stanowić zagrożenie dla środowiska wodnego, oraz magazynowane odpady niebezpieczne .

Inwestycja nie zmieni istniejącego układu wodnego, dotyczy ona jedynie remontu i modernizacji istniejącego obwałowania. Wszystkie przepusty wałowe pozostaną na swoich miejscach, nie zmieni się też reżim wód gruntowych.

Planowane przedsięwzięcie nie będzie wiązało się z poborem wód podziemnych.

Z powyższych względów nie budzi wątpliwości, że przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWPd nr 54.

III. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary Natura 2000, chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów oraz krajobraz.

Planowana inwestycja będzie oddziaływała na formy ochrony przyrody wymienione w art. 6 z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, ze zm.), dalej u.o.p.:

- a) rezerwat przyrody Ławice Kiełpiński – rezerwat sąsiaduje bezpośrednio z obwałowaniem, w 10 lokalizacjach odcinkowo stopa wału znajduje się w niewielkim fragmencie rezerwatu – ma to miejsce w następujących lokalizacjach:
 - etap I: km 0+000 – 0+415, km 0+550 (przejazd), km 1+1850 – 1+900, km 2+070 – 2+120, km 4+565 – 4+680 (przepust) oraz km 5+000 – 5+185,
 - etap II: km 5+400 (przejazd), km 5+745 – 5+800, km 6+315 – 7+160, km 7+480 – 8+720;
- b) rezerwat przyrody Jabłonna – obszar ochrony zlokalizowany jest w prawostronnej części planowanej inwestycji w km 4+750 – 5+015 obwałowania (etap I). Na całej tej długości stopa wału znajduje się w niewielkim fragmencie rezerwatu;

- c) rezerwat przyrody Kępy Kazuńskie – znajduje się w znacznej odległości od wału przy bezpośrednim korycie Wisły, jednak w trzech lokalizacjach wał zbliża się bezpośrednio do rezerwatu:
 - w km 14+765 – 14+955 (przy wylocie z pompowni – etap III),
 - w km 12+600 – 13+070 zbliżenie do przyległej do wału drogi (etap III),
 - w km 19+730 – 20+020 zbliżenie do wału (etap IV);
- d) Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje cały obszar inwestycji;
- e) otulina Kampinoskiego Parku Narodowego – graniczy z przedmiotowym wałem odcinkowo głównie na obszarze etapów II i III:
 - otulina parku wchodzi bezpośrednio w obszar wału w km 12+150 (etap III),
 - otulina parku wchodzi bezpośrednio w wał wału i przyległą drogę w km 12+620 – 12+820 (etap III),
 - bezpośrednie zbliżenie do wału w km 2+300 – 2+700; 5+200 – 5+800 (etap II),
 - bezpośrednie zbliżenie do wału w km 14+950 (etap III);
- f) obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB140004: obszar graniczy z przedmiotowym wałem na całej jego długości;
- g) obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Kampinoska Dolina Wisły PLH140029: obszar obejmuje swoim zasięgiem odcinek doliny Wisły pomiędzy Warszawą a Płockiem, w etapach II i III wał znajduje się w całości na terenie obszaru Natura 2000, natomiast w etapach I i IV wał graniczy z tym obszarem.

Ponadto obszar, na którym znajduje się wał przeciwpowodziowy, stanowi fragment korytarzy ekologicznych, w tym Doliny Wisły Kampinoskiej PN KPnC-4 oraz Doliny Środkowej Wisły GKPNc-10A.

Planowana inwestycja będzie wiązała się z wycinką drzew mogących stanowić siedliska ptaków, nietoperzy i innych ssaków gatunków objętych ochroną gatunkową na podstawie przepisów u.o.p., w tym gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 oraz Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 (str. 140-141, 231-232 raportu), co uzasadnia konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej poprzez montaż budek dla ptaków, nietoperzy i ssaków z gatunku należących do rodziny popielicowatych *Gliridae* (zreformowany punkt 1.2.17 decyzji RDOŚ w Warszawie). Inwestycja będzie realizowana etapami, nawet przez okres kilkunastu lat. Z uwagi na powyższe organ odwoławczy uznał, że w przypadku kompensacji utraconych stanowisk dziuplaków, nietoperzy i ssaków z gatunku należących do rodziny popielicowatych *Gliridae* optymalnym rozwiązaniem będzie nałożenie obowiązku montażu budek dla ptaków i skrzynek lęgowych w stosunku 1:1 (za każde niszczone stanowisko jedno schronienie zastępcze). W opinii GDOŚ nie jest zasadne wskazywanie w sentencji decyzji ich konkretnej liczby z uwagi na czas realizacji inwestycji (8-15 lat – str. 13-15 raportu), a co się z tym wiąże, możliwe zmiany uwarunkowań środowiskowych. Należy podkreślić, że specjaliści, czyli chiropterolog, ornitolog i teriolog z

nadzoru przyrodniczego będą posiadali wiedzę praktyczną, a także doświadczenie w prowadzeniu prac terenowych, a przed planowaną wycinką wskażą zakres koniecznej kompensacji w postaci liczby budek dla ptaków i skrzynek lęgowych, a także ich typy. Z tego też względu GDOŚ nie podziela zarzutu Towarzystwa Ochrony Przyrody w tym zakresie.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że szczegółowy sposób przeprowadzenia kompensacji będzie ustalany na etapie uzyskiwania zezwoleń, o których mowa w art. 56 u.o.p., a których otrzymanie jest konieczne przed realizacją inwestycji niezależnie od brzmienia sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ocenie organu odwoławczego, z punktu widzenia ochrony ornitofauny najbardziej istotne jest to, że wycinka drzew na każdym etapie realizacji inwestycji będzie prowadzona poza okresem lęgowym, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października. Należy wskazać, że prace budowlane będą realizowane przy granicy rezerwatów przyrody i tylko w nieznaczącym stopniu będą ingerować w ich obszar. Prace budowlane będą powodować m.in. płoszenie ptaków, można się więc spodziewać, że część z nich zmieni miejsca gniazdowania, lecz mając na uwadze powierzchnię rezerwatów i ich położenie w dolinie rzecznej, w terenie nieprzekształconym, o minimalnym stopniu występowania antropopresji, oddziaływanie na awifaunę będzie miało charakter przemijający i nieznaczący.

W celu zminimalizowania oddziaływania przedsięwzięcia w tym zakresie GDOŚ zreformował decyzję RDOŚ w Warszawie w części obejmującej:

- 1) punkt 1.2.1. – organ odwoławczy nałożył obowiązek przeprowadzenia przez entomologa, chiropterologa, niezależnie od terminu planowanej wycinki drzew i krzewów, kontroli drzew o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm, wynoszącym 60 cm i więcej, a także obumarłych złomów, wywrotów, próchniejących pniaków, pod kątem występowania chronionych gatunków bezkręgowców, a także nietoperzy. GDOŚ wprowadził także ramy czasowe prowadzenia kontroli, a w przypadku stwierdzenia stanowisk chronionych gatunków entomofauny i chiropterofauny obowiązek wstrzymania prac i podjęcia działań określonych przez nadzór przyrodniczy;
- 2) punkt 1.2.2. – warunek w brzmieniu nadanym przez organ pierwszej instancji był zbyt ogólny i nie gwarantował, że drzewa do wycinki pozostające w zasięgu prac zostaną prawidłowo zabezpieczone. Dlatego też warunek ten należało uszczegółowić poprzez wskazanie zasad wygradzania drzew, grup drzew i krzewów, prowadzenia wykopów w strefie korzeniowej drzew, ochrony odsłoniętych brył korzeniowych przed przesuszeniem, ochrony pni i nabiegów korzeniowych przed uszkodzeniami mechanicznymi czy sposobów postępowania w przypadku uszkodzenia korzeni i gałęzi.;
- 3) punkt 1.2.15. – GDOŚ wskazał, że usuwanie drzew i krzewów jest niedopuszczalne pod zaplecza budowy.

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia znajdzie się również siedlisko priorytetowe *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły. Realizacja inwestycji spowoduje zajęcie 6 ha tego siedliska. Biorąc pod uwagę powierzchnię siedliska *91E0 na terenie obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły, wynoszącą 1406 ha (wg standardowego formularza danych, stan na marzec 2022 r.), w ocenie GDOŚ oddziaływanie, które wystąpi, nie będzie miało charakteru znaczącego. Realizacja przedsięwzięcia nie będzie także wpływała na możliwość osiągnięcia celu działań ochronnych dla tego siedliska, tj. utrzymania występowania siedliska na powierzchni 870 ha, który został określony w załączniku 5 zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2023 r. poz. 35). Należy podkreślić, że ostatnia aktualizacja danych w standardowym formularzu danych miała miejsce w 2022 r., a więc dane dotyczące powierzchni poszczególnych siedlisk przyrodniczych znajdujących się na terenie obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły uwzględniają ewentualne wcześniejsze zmniejszenia powierzchni siedlisk, które mogły powstać w wyniku realizacji innych przedsięwzięć.

Realizacja przedsięwzięcia podzielona jest na 4 etapy, z zachowaniem odstępu czasu pomiędzy zakończeniem jednego zadania, a rozpoczęciem prac budowlanych drugiego etapu. Zakładany odstęp wynoszący minimum jeden pełny sezon lęgowy zapewni adaptację zwierząt do nowych warunków. Dzięki podziałowi inwestycji na zadania i jej rozłożeniu na okres kilkunastu lat, niekorzystne oddziaływania dotyczyć będzie jednocześnie tylko 25% długości odcinka wału objętego rozbudową i modernizacją. Umożliwi to minimalizację negatywnych oddziaływań tylko do niewielkiego fragmentu całej doliny rzeki Wisły na tym odcinku.

Wbrew twierdzeniu Towarzystwa Ochrony Przyrody w ocenie oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym siedlisko priorytetowe *91E0, uwzględnione zostały oddziaływania skumulowane. Informacja na temat powiązania z innymi przedsięwzięciami, w szczególności w zakresie kumulowania się oddziaływań, została zawarta w raporcie (str. 100 i 111) oraz w uzupełnieniu raportu z 16 grudnia 2022 r. Opis oddziaływań skumulowanych autorzy raportu przedstawili na podstawie informacji zamieszczonych w kartach informacyjnych przedsięwzięcia i raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko opracowanych dla inwestycji, które były realizowane od 2012 r. lub będą realizowane. Analizie oddziaływań skumulowanych, w tym szczególności na przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 wraz z analizą trwałego zajęcia siedlisk przyrodniczych, wykonano w oparciu o zawarte dane w analizowanych opracowaniach. Porównano je do oddziaływań planowanego przedsięwzięcia i na tej podstawie określono oddziaływanie skumulowane. Wzięto pod uwagę następujące przedsięwzięcia:

- 1) modernizacja obwałowania rzeki Wisły o długości 5,220 km, czyli Wału Rajszewskiego w km 5+800 – 11+020. Inwestycja została zrealizowana w 2012 r. Inwestycja obejmowała odcinek wału położony na obszarze Warszawy (Tarchomin). Nie wykazano znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000;
- 2) przebudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły w km 541+400 – 546+800 w gminie Czosnów. Inwestycja została zrealizowana w 2015 r. Inwestycja nie zmieniła w sposób trwały warunków bytowania zwierząt, w tym ornitofauny na omawianym obszarze. Pewne uciążliwości dla awifauny spowodowała praca sprzętu mechanicznego. Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody;
- 3) budowa gazociągu Rembelszczyzna – Mory – Wola Karczewska wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województwa mazowieckiego. Przedsięwzięcie nie zostało jeszcze zrealizowane, znajduje się na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę. Zastosowane działania minimalizujące ograniczające wpływ inwestycji na środowisko, w tym minimalizacja zajęcia terenu i jego rekultywacja po wykonaniu prac, spowodują, że oddziaływanie inwestycji będzie miało charakter nieznaczący dla siedlisk przyrodniczych, roślinności, ornitofauny i pozostałych przedstawicieli fauny;
- 4) rozbudowa wału przeciwpowodziowego rzeki Wisły chroniącego dolinę na odc. Wychódzc – Wilkowiec w gminie Czerwińsk nad Wisłą. Inwestycja nie będzie realizowana.

Opis przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na rezerwaty przyrody: Ławice Kiełpińskie, Jabłonna i Kępy Kazuńskie został przedstawiony w raporcie na str. 134–139.

Rezerwat Ławice Kiełpińskie sąsiaduje bezpośrednio z obwałowaniem, a w 10 lokalizacjach odcinkowo stopa wału znajduje się w obszarze rezerwatu, jednak są to powierzchnie nieznaczne. Na odcinku w km 1+300 – 2+400 na zawalu w bezpośrednim sąsiedztwie obwałowania znajduje się Park w Jabłonnej wpisany do rejestru zabytków, a także drzewa pomnikowe. W celu uniknięcia wycinki drzew pomnikowych rozbudowa wału wykonana będzie od strony międzywala, na terenie rezerwatu (pas o szerokości od 10 do 18 m wzdłuż stopy wału). Należy zaznaczyć, że teren znajdujący się bezpośrednio przy wale, w ww. pasie, choć znajduje się na terenie rezerwatu, jest dość przekształcony z uwagi na konieczność prowadzenia cyklicznych prac polegających na konserwacji wału, a także z uwagi na eksploatację przez spacerujących tam ludzi. Konieczna wycinka drzew zostanie przeprowadzona poza okresem lęgowych ptaków, tj. poza terminem od 1 marca do 15 października, drzewostan będzie usuwany jedynie w pobliżu istniejącego obwałowania i nie spowoduje fragmentaryzacji siedlisk, a w związku z tym nie wpłynie też negatywnie na obszary żerowiskowe oraz miejsca gniazdowania ptaków wodno-błotnych. W raporcie zamieszczono

dokładną inwentaryzację drzew i krzewów przeznaczonych do usunięcia z terenu rezerwatu Ławice Kiełpińskie.

Rezerwat Jabłonna graniczy z planowanym przedsięwzięciem w km 4+750 – 5+015 obwałowania; na całej długości stopa wału znajduje się w niewielkim fragmencie rezerwatu. Na powyższym odcinku rozbudowę wału zaplanowano zasadniczo od strony międzywala, aby ograniczyć ingerencję w obszar rezerwatu, co wiąże się z ingerencją w znajdujący się w międzywale rezerwat przyrody Ławice Kiełpińskie. Zmiana przekroju rozbudowy i osi budowli liniowej nie jest możliwa bez odcinka przejściowego, przez co w km 4+750 konieczna jest wycinka 4 wiązków szypułkowych oraz nieco ponad 100 m² krzewów. Wycinka drzew zostanie przeprowadzona poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza terminem od 1 marca do 15 października, drzewostan będzie usuwany jedynie w pobliżu istniejącego obwałowania i nie spowoduje fragmentaryzacji siedlisk.

Rezerwat Kępy Kazuńskie w trzech lokalizacjach zbliża się bezpośrednio do wału, tj. w następujących kilometrażach: km 14+765 – 14+955 (etap III), km 12+600 – 13+070 (etap III), km 19+730 – 20+020 (etap IV). Na granicy rezerwatu konieczna jest wycinka pojedynczych drzew przy stopie wału. Wycinka przeprowadzona będzie poza okresem lęgowych ptaków, tj. poza terminem od 1 marca do 15 października.

Podsumowując, w ocenie GDOŚ oddziaływanie, które wystąpi w odniesieniu do trzech ww. rezerwatów przyrody, będzie miało charakter nieznaczący i nie wpłynie negatywnie na przedmioty i cele ochrony rezerwatów, jak również na procesy przyrodnicze w nich zachodzące. Z powyższych względów zarzut Towarzystwa Ochrony Przyrody w tym zakresie należy uznać za niezasadny.

Na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy wprowadzone rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r., Nr 42, poz. 870, ze zm.). W ocenie GDOŚ planowane prace nie stoją w sprzeczności z ustaleniami dotyczącymi czynnej ochrony ekosystemów, które zostały wprowadzone ww. aktami prawnymi. Inwestycja nie spowoduje obniżenia zwierciadła wód gruntowych, nie wpłynie na zmniejszenie powierzchni obszarów podmokłych, zabagnień, oczek wodnych ani nie spowoduje zwiększenia powierzchni zabudowy. Przedsięwzięcie nie spowoduje zmniejszenia populacji zwierząt, a jedynie czasową migrację z miejsc prowadzenia prac na tereny sąsiednie. Ponadto konieczna do wykonania wycinka drzew dotyczy w znacznej mierze gatunków obcych, co wpisuje się w ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów dla tego obszaru. Tym samym GDOŚ nie podziela zarzutu Towarzystwa Ochrony Przyrody w tym zakresie.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że przedsięwzięcie związane jest z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, a więc jego realizacja nie łamie zakazów obowiązujących w granicach tego obszaru.

Odnosząc się do kwestii oddziaływania przedsięwzięcia na populację wydry i bobra, GDOŚ podkreśla, że z korytem rzeki Wisły nierozzerwalnie związane są stabilne i silne liczebnie populacje bobra oraz wydry. Inwestycja z uwagi na liniowy charakter, planowany zakres prac, brak likwidacji starorzeczy, osuszania terenu, zarówno w fazie realizacji jak i użytkowania nie będzie miała wpływu na aktywność behawioralną i występowanie tych zwierząt. Bobry i wydry są gatunkami licznie występującymi na terenie obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły. Ślady ich obecności, jak również bezpośrednie obserwacje poszczególnych osobników w terenie sugerują, że zwierzęta te zasiedliły większość atrakcyjnego dla nich terenu. Wysokie parametry wskaźników stanu siedliska oraz populacji wskazują, iż lokalne populacje tych zwierząt pozostają we właściwym stanie ochrony. Zwierzęta wykorzystują potencjalne możliwości obszaru, a rozrodczość i śmiertelność nie odbiegają prawdopodobnie od normy. Wielkość i jakość siedlisk jest odpowiednio dobra, a obszar stanowi fragment zwartego zasięgu gatunku na terenie kraju w tym Mazowsza, w związku z tym nie zachodzi zjawisko izolacji.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko wyniknęła potrzeba zreformowania decyzji RDOŚ w Warszawie w części obejmującej:

- 1) punkt 1.2.3. – GDOŚ doprecyzował warunek poprzez wskazanie, którzy specjaliści z poszczególnych dziedzin nauk przyrodniczych powinni wchodzić w skład nadzoru przyrodniczego oraz do jakiego rodzaju prowadzonych prac na danym etapie realizacji inwestycji będzie konieczna ich obecność;
- 2) punkt 1.2.4. – organ odwoławczy uznał, że prace w sąsiedztwie miejsc koncentracji płazów mogą być prowadzone w ciągu całego roku pod nadzorem herpetologa, jednakże miejsca te należy wygrodzić tymczasowym herpetologicznym ogrodzeniem ochronnym o parametrach wskazanych w punkcie 1.2.5. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją. GDOŚ wskazał także, że tymczasowym ogrodzeniem ochronnym należy również zabezpieczyć tymczasowe drogi dojazdowe na teren budowy, w przypadku stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy występowania w ich obszarze herpetofauny;
- 3) punkt 1.2.5. – GDOŚ uszczegółowił warunek w celu zapewnienia optymalnej ochrony małych zwierząt, w szczególności płazów, które mogłyby dostać się na teren budowy, m.in. poprzez wskazanie dopuszczalnych materiałów, z których powinny być wykonane wygradzenia, a także określenie maksymalnych wymiarów oczek w przypadku użycia siatki. Organ odwoławczy doprecyzował także lokalizację wiader, do których wpadać będą zwierzęta, a także częstotliwość ich kontroli oraz kontroli stanu samych wygradzeń (organ pierwszej instancji określił terminy w sposób nieprecyzyjny). W przypadku stwierdzenia uszkodzeń i ubytków Inwestor został zobowiązany do niezwłocznego dokonywania niezbędnych napraw;

- 4) punkt 1.2.7. – GDOŚ doprecyzował, że miejsca znajdujące się na terenie budowy mogące stanowić pułapki dla płazów muszą być poddawane regularnym kontrolom w trakcie całego okresu aktywności zinwentaryzowanych gatunków płazów (tj. w okresie od 15 lutego do 15 listopada). W okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października, dwa razy dziennie (rano i wieczorem), w pozostałym okresie raz dziennie. Działanie takie zniweluje do minimum niebezpieczeństwo uwięzienia zwierząt w wykopach, zastoiskach wodnych czy koleinach.
- 5) punkt 1.2.9. – GDOŚ uznał, że kontrola wykopów pod kątem obecności zwierząt musi zostać wykonana bezpośrednio przed ich zasypaniem. Wskazał także, że zwierzęta, które będą znajdować się w wykopach, muszą zostać przeniesione pod nadzorem przyrodniczym do odpowiedniego dla danego gatunku siedliska zlokalizowanego poza zasięgiem oddziaływania inwestycji;
- 6) punkt 1.2.11. – GDOŚ doprecyzował zakresu barwy światła w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na nietoperze;
- 7) punkt 1.2.12. – ze względu na konieczność ochrony ptaków budujących gniazda na ziemi, w zreformowanym warunku GDOŚ wskazał, że zdejmowanie wierzchniej warstwy humusu jest dopuszczalne poza okresem lęgowym ptaków przypadającym na okres od 1 marca do 15 sierpnia. Organ odwoławczy uznał także za zasadne wprowadzenie obowiązku deponowania humusu w przyzmach poza stanowiskami gatunków chronionych, które nie są przeznaczone do likwidacji. Same przyzmy muszą znajdować się w miejscach nienarażonych na rozjeżdżanie przez pojazdy budowy i maszyny budowlane. GDOŚ doprecyzował również metody zabezpieczenia przyzm przed przesuszeniem;
- 8) punkt 1.2.15. – GDOŚ uzupełnił warunek poprzez wskazanie, że usuwanie drzew i krzewów jest niedopuszczalne pod zaplecza budowy. Dodatkowo nałożył na Inwestora obowiązek uszczelnienia nawierzchni zapleczy budowy poprzez zastosowanie geomembrany bądź innego materiału spełniającego analogiczną funkcję. Wykonanie uszczelnienia ma na celu ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym przedostaniem się zanieczyszczeń zawierających substancje ropopochodne;
- 9) punkt 1.2.17. – organ odwoławczy doprecyzował warunek, w związku z czym inwestor będzie zobowiązany do montażu schronień zastępczych dostosowanych do potrzeb poszczególnych gatunków w stosunku 1:1 (za każde niszczone stanowisko jedno schronienie zastępcze). Ponadto GDOŚ nałożył obowiązek montażu schronień przed dokonaniem wycinki. W ten sposób działania kompensacyjne zostaną zrealizowane przed wystąpieniem ubytku w drzewostanie.

Organ odwoławczy uchylił decyzję RDOŚ w Warszawie w poniższej części i umorzył postępowanie pierwszej instancji w tym zakresie:

- 1) punkt 1.2.6. –zagadnienia dotyczące wycinki drzew i krzewów oraz zdjęcia warstwy humusu, jak również kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną zostały uwzględnione przez organ odwoławczy w punkcie 1.2.1. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją;
- 2) punkt 1.2.8. – bezcelowe jest zabezpieczanie *wszelkich pułapek* zlokalizowanych na placu budowy przed wpadaniem do nich zwierząt. Pozostawienie warunku w brzmieniu nałożonym przez RDOŚ w Warszawie oznaczałoby konieczność instalowania ogrodzeń herpetologicznych przy każdym wykopie, koleinie czy zastoisku wodnym. Rozwiązanie takie wydaje się trudne do realizacji z uwagi na dynamikę powstawania takich pułapek na placu budowy, natomiast regularne kontrole zagłębień powstających na placu budowy, o których mowa w punkcie 1.2.7. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją, będą najlepszym rozwiązaniem z uwagi na ochronę zwierząt;
- 3) punkt 1.2.18. – w przypadku identyfikacji przez nadzór przyrodniczy występowania w drzewach przeznaczonych do wycinki chronionych bezkręgowców, inwestor będzie zobowiązany na podstawie przepisów art. 56 u.o.p. do uzyskania odpowiednich zezwoleń derogacyjnych, które określą sposób postępowania w zależności od stwierdzonych gatunków;
- 4) punkt 1.2.22. – zagadnienia dotyczące usunięcia wierzchniej warstwy gleby, jej składowania, zabezpieczenia i wykorzystania zostały uwzględnione i doprecyzowane przez organ odwoławczy w punkcie 1.2.12. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją;
- 5) punkt 1.2.40. – konieczność zapewnienia nadzoru przyrodniczego, jak również jego skład i zadania, które będzie wykonywać, zostały uwzględnione w punkcie 1.2.3. decyzji RDOŚ w Warszawie w brzmieniu nadanym niniejszą decyzją.

IV. Oddziaływanie w zakresie emisji hałasu, gazów i pyłów do powietrza oraz drgań dynamicznych.

Planowana inwestycja stanowi przedsięwzięcie, które może negatywnie oddziaływać na środowisko poprzez emitowanie gazów i pyłów do powietrza oraz hałasu do środowiska. Na etapie realizacji inwestycji źródłem powyższych emisji będą pracujące maszyny budowlane oraz sprzęt transportowy. Skala tych oddziaływań będzie jednakże ograniczać się do miejsca realizacji inwestycji oraz terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących i będzie wiązała się jedynie z wystąpieniem czasowych i odwracalnych uciążliwości na tych terenach, nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia na środowisko, w tym na życie i zdrowie ludzi.

Jedynym uciążliwym pod względem emisji hałasu będzie okres realizacji inwestycji. Źródłem hałasu będzie praca pojazdów budowlanych. Realizacja przedsięwzięcia będzie wiązać się z koniecznością zastosowania środków minimalizujących oddziaływanie akustyczne, co znalazło swoje odzwierciedlenie w zreformowanym przez GDOŚ punkcie 1.2.10. decyzji RDOŚ w Warszawie. Ze względu na możliwość wystąpienia uciążliwości akustycznych na terenach chronionych akustycznie, jako działanie minimalizujące wskazano godziny prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6.00 do 22.00. Ewentualna możliwość prowadzenia tych prac w porze nocnej ze względu na konieczność zachowania ciągłości procesu technologicznego została obwarowana warunkiem zastosowania przenośnych ekranów akustycznych. Faza eksploatacji przedsięwzięcia nie wiąże się z emisją hałasu do środowiska.

Realizacja przedsięwzięcia będzie wiązała się z wprowadzaniem pyłów do środowiska podczas pracy maszyn. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe oraz o ograniczonym zasięgu, w związku z czym będzie nieznaczne, nie wpłynie na stan jakości powietrza. Organ odwoławczy zreformował punkt 1.2.27. decyzji RDOŚ w Warszawie, w związku z koniecznością dodania do warunku wymogu zraszania powierzchni gruntowych oraz dróg dojazdowych w okresach bezdeszczowych celem zminimalizowania ryzyka wysokiego pylenia.

Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na etapie realizacji będzie wiązało się również z emisją substancji do powietrza wskutek spalania paliw, które zasilają maszyny oraz pojazdy budowlane wykorzystywane podczas realizacji inwestycji. W celu oceny skali i charakteru tego oddziaływania autorzy raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dokonali prognozy emisji w zakresie ilościowym i jakościowym w odniesieniu do: HC, CO, NOx. Realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje pogorszenia jakości powietrza w tym zakresie.

Faza eksploatacji przedsięwzięcia nie wiąże się z występowaniem oddziaływania pyłów oraz emisji gazów na środowisko.

V. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 18 u.o.o.ś.

Wyniki kontroli decyzji RDOŚ w Warszawie z 30 marca 2022 r. pozwoliły na ustalenie, że organ pierwszej instancji nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 82 ust. 1 pkt 4 u.o.o.ś., bowiem nie zajął stanowiska w kwestii konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania dotyczącego wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 18 u.o.o.ś. Mając na uwadze lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia, która ma miejsce ponad 150 km od granicy państwa, oraz zasięg jego oddziaływania, który ma charakter wyłącznie lokalny (tj. ograniczający się do terenu wokół istniejącego już wału przeciwpowodziowego), zasadne było przez organ odwoławczy uchylene punktu 3. decyzji RDOŚ w Warszawie i wskazanie braku konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w

ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Jak wynika z akt sprawy, RDOŚ w Warszawie zapewnił społeczeństwu udział w postępowaniu, zgodnie z art. 30 u.o.o.ś. i na zasadach określonych w rozdziale 2 „Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji”. Obwieszczeniem z 15 października 2021 r., znak: WOOS-II.420.56.2020.DF.23, organ pierwszej instancji zawiadomił społeczeństwo m.in. o możliwości składania uwag i wniosków do prowadzonego postępowania. Społeczeństwo miało możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w okresie nie krótszym niż 30 dni wynikającym z art. 33 ust. 1 pkt 7 u.o.o.ś. W uzasadnieniu decyzji organ zawarł informacje o przeprowadzonym udziale społeczeństwa w postępowaniu, a także odniósł się do wniesionych w toku udziału społeczeństwa uwag i wniosków. GDOŚ przychyliła się do stanowiska organu pierwszej instancji w tym zakresie.

Odnosząc się z kolei uwag wniesionych przez Towarzystwo Ochrony Przyrody dotyczących pominięcia przez organ pierwszej instancji oddziaływania skumulowanego obejmującego remont wału rzeki Wisły na odcinku Buraków – Sady w km 0+000 – 3+500 oraz realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 71 ust. 2 u.o.o.ś. uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 1) oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 2). Katalog tych przedsięwzięć jest zamknięty i został wyszczególniony w r.o.o.ś. Rozporządzenie to nie zawiera zamierzeń polegających na remoncie wału przeciwpowodziowego, a więc nie są one kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym nie ma konieczności uwzględnienia remontu wału, o którym mowa wyżej, w ocenie skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Jednak należy zaznaczyć, że w raporcie uwzględniono remont wału rzeki Wisły odcinek Buraków – Sady w km 0+000-3+500, który jest położony na przeciwnym, lewym brzegu Wisły. Inwestycja ta swym zakresem przewiduje tylko wyrównanie geometrii wału oraz uszczelnienie jego korpusu. Biorąc pod uwagę niewielki zakres działań oraz położenie na przeciwległym brzegu Wisły, inwestycja ta nie będzie wiązała się z wystąpieniem oddziaływań skumulowanych.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzec co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzyć postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części. Uchylenie decyzji w oparciu o art. 138 § 1 pkt 2 *ab initio* k.p.a. będzie miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie merytoryczne organu odwoławczego jest niezgodne z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest w tym zakresie

nieprawidłowe z uwagi na niezgodność z przepisami prawa lub z punktu widzenia celowości podjętego rozstrzygnięcia. Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do punktów: 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.2.5., 1.2.7., 1.2.9., 1.2.10., 1.2.11., 1.2.12., 1.2.14., 1.2.15., 1.2.17., 1.2.27., 1.2.37., 3. decyzji RDOŚ w Warszawie z 30 marca 2022 r. oraz charakterystyki przedsięwzięcia. Przywołana część decyzji została wydana z naruszeniem art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. w związku z art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b, bowiem nie wskazywały one w sposób wyczerpujący wszystkich istotnych warunków korzystania ze środowiska. Reformując decyzję w powyższej części GDOŚ doprecyzował warunki dotyczące: wycinki drzew, zapewnienia nadzoru specjalistów, ochrony płazów, wymogu wykonania płotków herpetologicznych, monitoringu obecności zwierząt na placu budowy, ochrony akustycznej, natężenia światła, budek lęgowych dla ptaków, minimalizacji emisji pyłów do środowiska oraz sytuacji zagrożenia powodziowego w kontekście ochrony jednolitych części wód przed przedostaniem się szkodliwych substancji wykorzystywanych lub wytworzonych podczas realizacji inwestycji. Natomiast uchylenie decyzji i umorzenie postępowania pierwszej instancji – art. 138 § 1 pkt 2 *in fine* k.p.a. może mieć miejsce w sytuacji, gdy postępowanie to było bezprzedmiotowe. Z sytuacją taką mamy do czynienia w odniesieniu do punktów: 1.2.6., 1.2.8., 1.2.18., 1.2.22., 1.2.35., 1.2.40., 1.2.42. decyzji.

Zgodnie natomiast z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. organ odwoławczy może utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję. Będzie to miało miejsce wówczas, gdy w wyniku ponownego rozpoznania sprawy rozstrzygnięcie organu odwoławczego jest zgodne z rozstrzygnięciem organu pierwszej instancji zawartym w zaskarżonej decyzji. Organ administracji, wydając w postępowaniu odwoławczym decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, zajmuje stanowisko, że rozstrzygnięcie organu pierwszej instancji jest prawidłowe, zarówno co do zgodności z prawem, jak i co do istoty. W ocenie GDOŚ w pozostałej części zaskarżona decyzja jest prawidłowa i nie narusza przepisów prawa w stopniu uzasadniającym jej uchylenie (pkt 25. niniejszej decyzji).

Wobec powyższego GDOŚ orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 259, ze zm.), dalej p.p.s.a., służy skarga wnoszona na piśmie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem GDOŚ, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia;
- wnoszący skargę, zgodnie z art. 230 p.p.s.a. w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł.

Wnoszący skargę, co wynika z art. 239 p.p.s.a., może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;

- wnoszącemu skargę, zgodnie z art. 243 p.p.s.a., może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

Generalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
Andrzej Szwedz-Lewandowski

Otrzymują:

- ██████████ pełnomocnik Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
2. Towarzystwo Ochrony Przyrody
3. Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 k.p.a. w związku z art. 74 ust. 3 u.o.o.ś.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie